سەماحەتی حەکیم .. عێراق ئەرێنییەکان کۆدەکاتەوە و ئەوەش گەورەترە لەوەی شوێنێک یان گروپێك کەمی بکاتەوە داواش دەکەین سندوقێکی هاوکاری بۆ لوبنان و غەززە هەبێت

لە کۆربەندی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بۆ گفتوگۆ (میری) لە هەولێر، کە بە ئامادەبوونی بەڕێز مەسرور بارزانی سەرۆکی حکومەتی هەرێم و کۆمەلیك خەڵکی سیاسەت مەدار و میدیاکاری هەرێم و هەموو عێراق بەڕێوەچوو سەماحەتی حەکیم پیرۆزبایی لە گەلی کردستان کرد بۆ بۆنەی سەرکەوتنی هەڵبژاردنەکان و ئاستی بەشداری کردنی میللی فراوان باشی بەڕێوە بردنی لە لایەن کۆمسیۆنی باڵای سەربەخۆی هەڵبژاردنەکان.

سەماحەتی گوتی : بنیاتنانی دەوڵەت پێویستی بە کەشێکی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئابووری سەقامگیر هەیە، عێراق پێشتر لە قۆناغی شەڕ و ململانەی پێکهاتەکتنی هەبوو، بەڵام ئێستا دۆخێکی سەقامگیری هەیە کە پێشتر بە خۆیەوە نەبینیوە لەسەر ئاستی سیاسی و کۆمەڵایەتی و ئەمنی ئەوەش بووە هۆی ئەو ئاوەدان کردنەوە و گەشەپێدان و بنیات نانە هەروەها عێراق ئیستا دەستپێشخەری ئەمنی هەیە پێشتریش کاردانەوەی بەرانبەر تیرۆر و کردەکانیان هەبووە.

سەماحەتی حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە پێویستە پەرەسەندنەکانی ئێستای عێراق بە کراوەیی ناوچەیی و نێودەوڵەتی ببینین و هەڵسەنگاندنی دیمەنی عێراقی لەڕێگەی بەراوردکردنی ئەوەی ئێستا لەگەڵ ئەوەی پێشتر بووین و بەراوردکردنی لەگەڵ ئەو وڵاتانەی کە هەمان ململانەیان هەبوو ڕوونیکردەوە کە بەردەوامی سەقامگیری بەرژەوەندیی هەمووان دەگەڕێت بە قۆناغی سەقامگیری و قۆناغی ناسەقامگیری بەجێدەهێڵێت و گەشبینی خۆی لەو بارەیەوە دەربڕیت و داوای لەلەبەرچاوگرتنی ئەو تەحەدایانەی ڕووبەڕووی عێراق دەبێتەوە و زاڵبوون بەسەر ئەو ئاستەنگانەدا لەماوەیەکی پێوانەییدا لەبەرچاو بگیرێت.
سەماحەتی ئاماژەی بەوەدا کە بوونی بزووتنەوەیەک لەناو هێزە سیاسییە سوننەکاندا بە پێشکەشکردنی چەند کاندیدێک و دواتریش بەرەو پێشەوە چوون بۆ دواکەوتنی بڕیاری هەڵبژاردنی سەرۆکی نوێی ئەنجوومەنی نوێنەران و گەشبینی خۆی دەربڕیت بەوەی کە ئەم کێشەیە لەدانیشتنی پێنجشەممەی داهاتوودا چارەسەر دەکرێت.

بەڕێزیان ڕوونیکردەوە کە سەقامگیریی سیاسی لەگەڵ سەقامگیریی ئەمنی دێت و ئابووری و لەوەی بەرەو سەقامگیریی کۆمەڵایەتی و تێکەڵبوونی کۆمەڵگا لەگەڵ سیستەمی سیاسی دەبات کە ئەم هەرەمییە دەبێتە هۆی کرانەوەی ناوچەیی و نێودەوڵەتی و تەئکیدی لەسەر گرنگی لێکتێگەیشتنی سیاسی لەنێوان هێزە سیاسییەکان وەک دەربڕینی لێکتێگەیشتنی کۆمەڵایەتی لەنێوان پێکهاتەکان کردەوە و ڕوونیکردەوە کە یاساکان چاوەڕێی ڕێککەوتنن لەسەر فەلسەفە و ڕێکخستنیان و ئاماژەمان بەوەدا کە چارەسەرکردنی فەلسەفەی یاساکان بەسە بۆ چارەسەرکردنیان و شەرعییەتپێدان.

بەڕێز حەکیم ئاماژەی بەوەدا کە حکومەتەکەی سوودانی لەکەشوهەوای سەقامگیریی ناوخۆیی و دەرەکی ئەرکەکانی جێبەجێ کردووە کە کەڵەکەبووی کاری حکوومەتە ڕاکشاوەکانی پێشوو و ئەمڕۆ ئێمە شاهیدی ئاستێک لەڕەزامەندی جەماوەر لەحکومەت دەبینین و لە ئەنجامدا هەنگاوی جددی لەبواری خزمەتگوزاری و گەشەپێدان بەدیهاتووە کە ئەمەش سەرکەوتنێکە بە ئیئتیلافی ئیدارەی دەوڵەت بەتایبەتی هێزە پشتیوانەکانی حکومەت هاوکات داواشی کرد سەیری ڕاپرسییەکان بکرێت کە باس لەڕەزامەندی جەماوەر لەحکومەت و هێزە سیاسییەکان دەکات کە ئەمەش دەستکەوتێکی گەورەیە و زەمینەیەکی نوێ بە پێکهێنانی حکومەتەکانی داهاتوو.

بەڕێز حەکیم گوتی " عێراق زۆر گەورەترە و ناکرێت لایەنێکی دیاریکراو کەمی بکاتەوە و ئەمەش بە ئەزموون سەلمێنراوە و ئیئتیلافی ئیدارەی دەوڵەت دامەزراوی ڕاستەقینەی حکومەتی سودانییە" ئاماژەی بەوەشکرد کە خەسڵەتەکانی دەوڵەتی لامەرکەزی کە دەستوور دامەزراوە و ئاماژەی بەوەدا کە عەقڵییەتێک هەیە کە مەیلی مەرکەزییەتی هەیە بەهۆی مەرکەزییەتی توند لە سەردەمی ڕابردوودا، ڕوونیشیکردەوە کە هەنگاونان بەرەو لامەرکەزییەتی کارگێڕی هێواش دەڕوات و هیوادارین خێراتر بەرەو لامەرکەزییەت هەنگاو بنێن و کۆتایی بە دۆخی ململانێی نێوان مەرکەزییەت و لامەرکەزییەت بهێنین.
جەنابی جەختی لەوە کردەوە کە پەیوەستە لە هەمان کاتدا گوێ لە تێڕوانینی حکومەتی هەرێم و حکومەتی فیدراڵ بگیرێت سەبارەت بە پرسە هەڵپەسێردراوەکان، تەئکیدیشی لەسەر گرنگی دروستکردنی متمانە بە بەدیهێنانی دۆخێکی تەبایی کردەوە و ئاماژەی بەوەدا کە کێشە هەڵپەسێردراوەکان پەیوستیان بە کات هەیە بۆ چارەسەرکردنی لە وڵاتانی سەقامگیردا نەک عێراق کە بە سەردەمێکدا سەقامگیری و متمانە نەماوە و ئەوەی بەدەستهاتووە لە ئاستی خواست نییە، بەڵکو زۆر نزیکە لە واقیعی سیاسی.

سەماحەتی داوای چاوخشاندنەوەی بە یاسا پێشنیازکراوەکان و ئاستی بەرەوپێشچوونەکان لەپەسەندکردنیاندا تەئکیدیکردەوە کە قەبارەی ئەو دەستکەوتانەی بەدەستهاتوون گەورەن و پابەندبوون بەبەرنامەی حکومەت و ئاگادارکردنەوەی هێزە سیاسییەکانی دیکە لەئاستی دەستکەوتەکان و ئیمزاکردنی لیژنەیەکی وەزاری نوێنەرایەتی سەرجەم پێکهاتەکان و ئاماژەی بەوەشکرد کە چوارچێوەکە هێشتا لەگفتوگۆدایە لەهەڵبژاردنەکانی داهاتوودا و تەئکیدیشیکردەوە کە هاوپەیمانی هێزەکانی دەوڵەت بوونی خۆی لەگۆڕەپانی سیاسیدا سەلماندووە و دوایین دیمەنی سەلماندن هەڵبژاردنە خۆجێییەکانی ئەم دوایيانە بوو و ئەگەر لەگەڵ تێڕوانینەکەی خۆی بگونجێت یان وەک بەشێک لە پابەندبوونی بە چوارچێوەی هەماهەنگی، لایەنگری ناونیشان و ڕەنگی سیاسی دەکات.
بەڕێز حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە گواستنەوە لە قۆناغی ململانێی پێکهاتەکانەوە بە کێبڕکێی نێو یەک پێکهاتە حاڵەتێکی پۆزەتیڤە و کێبڕکێی نێو پێکهاتەکان کێبڕکێیەکی سیاسییە نەک پێکهاتەکان کە یارمەتیدەرە بە پشتیوانیکردن و پەرەپێدانی سیستەمی سیاسی، ڕوونیشیکردەوە کە بەرنامە هەن کە هێزە جیاوازەکان لەسەر ئاستی نەتەوەیی و مەزهەبی زیاتر کۆدەکاتەوە لەوەی کە هێزە سیاسییەکان لەناو یەک پێکهاتەدا کۆبکەنەوە و داوای زانینی دەستکەوتەکان و شانازی پێوە بکەن.
بەڕێز ئەلحەکیم هاوخەمی خۆی لەگەڵ گەلی فەلەستین و لوبنان دووپاتکردەوە و داوای دامەزراندنی سندوقێکی تایبەتی بە ئاوەدانکردنەوەی لوبنان و فەلەستین کرد دوای وەستانی جەنگ و داوای بەردەوامی یارمەتی مرۆیی بە لێقەوماوان و ئاوارەکان و پشتیوانی سیاسی و میدیایی دووپاتکردەوە.